

OBROBNE PAZKE

Lani nekako ob tem času je bil Frank J. Lausche v Washingtonu in se je kot guverner države Ohio oglašil tudi v Beli hiši. Ko je odhajal, je na pragu reziden- ce ameriških predsednikov na- vprašanja novinarjev dal politi- čno osupljivi odgovor, da je pred- sednika Trumana nujno prosil, da bi znova bil kandidat demo- kratske stranke.

Pravim "osupljivi" odgovor iz razloga, ker se Lausche, ki je sicer bil slej kot prej nominalno demokrat, ni moglo nikoli in se ga še danes ne more točno opre- deliti. Njegovo izjavo je zlasti povzročila majanje glav med ohijskimi republikanci, med ka- terimi ima Lausche kot "ne- opredeljen" demokrat precej pri- jateljev, ki so se navadili voliti zanj v dolgi dobi, ko se je Lausche postopoma dvigal iz mestne na okrajno sodnijo, od tam v urad župana mesta Cleve- landa in potem v sedež guverner- ja države Ohio.

Truman, kakor vemo, se je formalno izločil iz liste demo- kratskih kandidatov. Možnost, da bi ga konvencija stranke, ki se danes odpira v Chicagu, "draftala," ni povsem izključena, a je zelo oddaljena. Lausche sam, o katerem se je ponjegovu zad- ni izvolitvi za guvernerja tu in tam šepetalo, da se utegne po- javiti med "črnimi šimelji," ko bodo demokrati zbirali Truma- novega naslednika, je med tem postal kandidat za četrto gover- nersko službeno dobo.

V zvezi z ugibanji o predse- dniški kandidaturi je Lauschet- vo ime v prošlem letu bilo očitno le po svoji odsotnosti. Na nedav- ni konferenci ameriških gover- nerjev v Texasu ni govoril več kot je bilo treba; on ni član ohijs- ke demokratske delegacije v Chicagu, kamor pojde le kot opazovalec.

(Dalje na 2. strani)

POTRES V CALIFORNIJI

TEHACHAPI, Cal., 21. julija —Včeraj je zadel to majhno me- stee v južni Californiji potres, ki je povzročil milijonsko škodo. Rušil je hiše in majal trdne ste- ne. V potresu je prišlo ob življe- nje 11 oseb; od teh devet otrok. Več oseb je bilo ranjenih.

V bolnišnici

Splošno poznani Mr. Frank Tegel iz 960 E. 239 St. je prošli petek nenadoma zbolel pri delu v tovarni za srčno kap. Odpeljan je bil v soboto v Huron Rd. bol- nišnico. Obiski niso dovoljeni. Želimo mu skorajšnjega popol- nega okrevanja.

Velikodušni milijonar

Clevelandski milijonar Claud Foster je podelil v dobrodelne namene štiri milijone dolarjev. Denar se bo razdelil med bolnice, sirotišnice, razne cerkve in znan- stvene zavode kot na primer Western Reserve univerza.

Podr. št. 48 SANS

Nocoj ob osmih se vrši seja podružnice št. 48 SANSa v na- vadnih prostorih Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Prosi se vse društvene za- stopnike in članstvo, da se ude- leži v polnem številu.

Popravek

K poročilu o pokojnem Joseph Sadar se nam poroča, da je bilo ime njegovemu očetu, ki je umrl leta 1949, Joseph in ne Frank, kakor je bilo prvotno poročano.

BEVAN NAPADA AMERIKO

LONDON, 21. julija—29. septembra 1952 se vrši letna konvencija britanske delavske stranke. Pristaši levičarja Bevana so objavili resolucije, iz katerih izhaja, da bo šlo na konvenciji za ostro borbo med Attleejem in Bevanom in za voditelja stranke; na drugi strani pa Bevan očita do- sedanjim voditeljem Anglije, da so se dali zaslužniti Ame- riki.

Zmerni Attlee se opira na bri- tanske delavske unije, levičar Bevan pa na delavce kot delavce.

Bevan je proti temu, da se oborožuje Velika Britanija v do- sedanjem obsegu, kakršnega gos- podarsko ne prenese. Vladi oči- ta, da je prišla Velika Britanija v odvisnost Amerike. Bevana skrbi razvoj dogodkov na Dal- jem vzhodu, ki lahko pripeljejo svet v vojno s komunistično Ki- tajske. Bevan je proti temu, da se zapadna Nemčija ponovno oboroži. Bevanisti so zaskrblje- ni radi dogodkov v južni Afriki, kjer vodi burski nacionalist Ma- lan izrazito rasno politiko.

Bevan trdi, da je britanska zunanja politika podrejena ame- riški, ta pa je privedla svet do tekme v oboroževanju, v kateri sodeluje tudi Velika Britanija z bremenom, kakršnega njeno gospodarstvo ne prenese. Živ- ljenski stroški gredo navzgor.

Bevanisti se zavzemajo za to, da se obnovi trgovina s Sovjet- sko zvezo in z vzhodno Evropo, to je s satelitskim blokom Mos- kve.

Bevanisti se bojijo nemškega in japonskega tekmovanja na svetovnem trgu in predvidevajo, da to tekmovanje nemške in japonske trgovine potisnilo nav- zdol britanski standard življenja.

V notranje gospodarski politi- ki Bevanisti niso zadovoljni z dosedanjim mero socializacije in zahtevajo, da se socializem moč- nejše uveljavlja v britanski druž- bi in britanskem javnem in pri- vatnem gospodarstvu.

Svoje zahteve so Bevanisti objavili v številnih resolucijah, ki jih bodo nato posebej predlo- žili tudi na konvenciji stranke.

Tajnica odpotuje

Članicam krožka št. 2 Progre- sivnih Slovencek se sporoča, da se v zadevah, tikačjih se krožka, obrnejo na Marie Zakrajšek, 1038 Addison Rd., ker bo tajnica Mary Bozich odpotovala 6. avgus- ta s svojim soprogom na obisk v staro domovino.

V IRANU GRE ZARES

TEHERAN, Ir., 21. julija—Pristaši bivšega ministrskega predsednika Mossadegha nade- ljujejo z manifestacijami proti sedanjemu predsedniku Quava- mu, kateremu grozi, da ga bo do naravnost ubili. Manifestaci- je se ne vršijo samo v prestolni- ci, ampak po celem Iranu. Nacio- nalistična "Vseiranska politična stranka" je izdala poročilo, da stoji za bivšim ministrskim predsednikom Mossadeghom, za katerega je pripravljena dati svojo kri in nastopiti zoper se- danjega predsednika Quavama z orožjem.

Iransko časopisje, ki se ogre- va za Mossadegha, očita novemu ministrskemu predsedniku, da je angleški agent, da iransko ljud- stvo ne bo poraženo s pomočjo kake tuje intervencije.

Anglo-iranski spor se nahaja trenutno pred mednarodnim raz- sodiščem v Haagu in se pričaku- je, da bo to razsodišče izdalo svojo razsodbo, ali je kompe- tentno ali ne, da reši anglo-iran-

IZ JAPONSKE V JUŽNO AMERIKO

WASHINGTON, 21. Julija—Trgovski oddelek je objavil, da so blizu realizaciji načrti letal- ske zveze iz Japonske preko San Francisca v Južno Ameriko. Ta mednarodna letalska proga, na kateri bodo soudeleženi Ameri- kanci in Japonci, bo vezala Tokio z Rio de Janeiro preko Honolulu, San Francisco, Mexico in Pana- me. Ker Japonska s svojimi moč- mi ne more izvršiti tega načrta, bodo dale potrebni človeški in tehnični material Zedinjene dr- žave.

Kaznjenci med seboj

JACKSON, Mich., 21. julija—Državna kaznilnica ne pride do rednega življenja. Aprila mese- ca so se uprli kaznjenci in razbi- jali polne štiri dni, kar jim je prišlo pod roke. Nastala škoda je znašala en milijon dolarjev.

Državni pravdnik je zoper ko- lovodje te ustaje vložil obtožni- co in se bodo obtoženi v kratkem zagovarjali pred rednim sodi- ščem.

John Emerson Shiraef, 18- letni obsojenec je zabol el enako obsojenega 21-letnega Johna Edwarda Moore do smrti. Pori- nil mu je nož skozi srce, nato pa pobegnil v celico.

Ostali kaznjenci so nato nava- lili na Shiraefa in hoteli obra- čunati z njim do smrti.

Shiraef prestaja kazni, ki mu je bila prisojena radi ropar- skih vlovov. Shiraef je radi svo- jega značaja zdržaval svojo ka- zen v samotni celici, dejanje pa je storil za časa odmora. Kaj je bil neposredni nagib do težkega zločina, še ni jasno.

Ne bo seje

Članicam društva Carniola Hive, št. 493 TM se sporoča, da se redna seja ne bo vršila avgu- sta meseca. Prihodnja seja bo septembra meseca kakor po na- vadi.

skri petrolejski spor, v torek, 22. julija.

Iranski nacionalisti pozivljajo redne čete, da izrečejo novemu ministrskemu predsedniku nepo- korščino.

Vsled splošnega napetega sta- nja je bila odredjena policijska ura, pojačena policija in pokli- cana na ulice redna vojska z vsem svojim orožjem.

V Abadanu, kjer je središče petrolejske rafinerije, je bilo po poročilih pristašev Mossadegha pri nemirih ubitih 60 oseb, ki so se izjavile za nadaljevanje na- cionalizacije iranskega petroleja, ubila pa da jih je policija.

Quavam moral odstopiti

Radi nemirov v državi in veli- kih protestnih manifestacij, je državni poglavar šah pozval no- vega ministrskega predsednika Quavam, da odstopi, kar je tudi storil. Ali bo prišel nazaj Mos- sadegh ali ne, še ni gotovo, ven- dar pa je več kot verjetno, da bo stranka Mossadegha ustva- rila vlado.

VROČINI PRIMERNA PRIDIGA

SALEM, N. H., 21. julija —Zadnje nedeljo je duhov- nik tukašnje katoliške cer- kve vsled vročine 90 stopinj opustil pridigo. Dejal je, da ne bo pridigal, ker je pre- vroče, vendar pa je pripom- nil: "Pri misli in občutku vročine imejte pred očmi prostor pod nami, kjer je še bolj vroče in kamor boste prišli, če ne boste pošteno živeli..."

Niso jim več potrebni...

BERLIN, 21. julija—V koali- cijski vladi Vzhodne Nemčije, ki je pod komunističnim vodstvom, je zastopana tudi liberalna stranka Vzhodne Nemčije. So- vjeti so aretirali glavnega tajni- ka te stranke, češ da je vohunil in imel nedovoljene trgovske stike z Zapadno Nemčijo. V Za- padni Nemčiji pa smatrajo, da se hočejo komunisti Vzhodne Nemčije polagoma znebiti ne- vsčernih političnih strank in pre- vzeti vso oblast v svoje roke.

Ameriški visoki komisar v Nemčiji McCloy, ki je zamenjan z ameriškim poslanikom na Du- naju, je zatrdil, da gre oborože- vanje v Vzhodni Nemčiji hitreje naprej, kakor pa oboroževanje v Zapadni Nemčiji. Sovjeti ima- jo veliko zalogo tankov in letal, ki jih lahko dajo na razpolago komunistični armadi Vzhodne Nemčije, češar ne morejo storiti zapadni zavezniki glede Zapadne Nemčije.

Dne 20. julija so Nemci pra- znovali kot dan poskušnega aten- tata na življenje Hitlerja. Pos- kus ubiti Hitlerja se je izvršil 20. julija 1944, a ni uspel, ker je bila bomba nameščena v drugem prostoru, oziroma je imel Hitler svoj sestanek z šefi njegovega glavnega stana na drugem pro- storu. Hitler je bil le lahko ran- jen. Radi tega poskusa atenta- ta na življenje Hitlerja, ki je pri- šel iz vojaških vrst, je dal Hitler pomoriti večje število nemških oficirjev.

Pravda za česen

WASHINGTON, 21. julija —Med raznimi uradi federalne vla- de ni sporazuma, kako zaščititi domač pridelek česna. Gojitelji česna, predvsem v Californiji, so se pritožili pri komisiji, ki nala- ga carino, da uvoz tujega česna, predvsem onega iz Italije in Mehike grozi, da bo uničil domač promet s česnom, ki je znašal na leto \$1.500.000. Uvozna carina na tuj česen se je znižala od treh na 1½ centa pri funtu.

Kmetijski oddelek federalne vlade je vzel v zaščito ameriške farmarje in se ogreva za to, da se pri uvozu tujega česna upo- rabi sistem kvot.

Višina tarif—carin in poraz- delitve kvot pri uvozu tujega česna v Zedinjene države, je od- visna od odločitve predsednika Trumana.

Pozdravi

Pozdrave z Christiana Lodge v Edwardsburg, Mich., kjer se nahajata na oddihu, pošljata Mr. in Mrs. Joseph Hočevar iz Bliss Ave. Pišeta, da se bosta spetoma ustavila v Battle Creek, Mich.

Vrtnitev dr. Kerna

Dr. F. J. Kern, ki je včeraj od- šel na kratke počitnice, se vrne v svoj urad prihodnji ponedel- ljek, 28. julija, ne 4. avgusta, ka- kor je bilo včeraj poročano.

Bo mogoče zediniti jug in sever?

Odločnost delavskih unij

KANDIDATURA TRUMANA NI POVSEM IZKLJUČENA

CHICAGO, 21. julija—Današnji dan je bil posvečen formalnostim in otvoritvi demokratske konvencije. Ven- dar pa je iz zasedanj odborov in pododborov lahko sklepa- ti, da bo poleg nominacije predsedniškega kandidata glavo- nopravna konvencije—razmerje v demokratski stran- ki med severnom in jugom in logična posledica, ali bodo južni demokratje držali disciplino in edinstvo stranke, ali pa zopet izstopili.

V vprašanju predsedniškega kandidata se zdi, da oseba seda- njega podpredsednika Barkleya ne pride resno v poštev kot pred- sedniški kandidat. Barkley je imel sicer sestanke z unijskimi voditelji tako unije C.I.O., kakor unije A.F.L., ki pa so vztrajali na stališču, da starost Barkleya za ameriško delavstvo ne bo privlačna.

Možnost kandidature Trumana

Ameriška poslankinja v drža- vi Danski Mrs. Eugenie Ander- son je napovedala, da bi bil Tru- man njen kandidat, sicer pa, da ni obligirana na nobeno stran in do nobenega od sedanjih for- malnih demokratskih kandida- tov.

George Allen, Trumanov pri- jatelj, je zatrjeval, da bo Truman sprejel nominacijo, če bo videl, da je stvar s predsedniškimi kan- didati zašla v slepo ulico. Sicer mu je, tako je trdil Allen, Tru- man zatrjeval, da v nobenem slu- čaju ne bo kandidiral, vendar Allen ne vzame te Trumanove trditve za absolutno.

Zahteve delavstva

Delavci organizirani v unijah so predložili kakor na republi- kanski, tako na demokratski konvenciji svoje zahteve. Zastop-niki unije so podali jasne izjave: Demokrati bodo zgubili podpo- ro ameriškega ljudstva, če bodo začeli uvajati bolj konservativno in bolj reakcionarno politiko, ka- kor pa je bila politika "New Deal" in "Fair Deal."

Če stranka kot taka ne gre naprej po potih Roosevelt-Tru- manove politike, se bodo izbrali drugi voditelji, katere bo podpi- ral ameriško ljudstvo. Zastopniki delavstva so kriti- zirali koalicio med republikanci in reakcionarnimi demokrati. Kot reakcionarni demokrati so mišljeni južnjaki, ki so redoma blokirali v kongresu Trumanove napore in se družili z republikan- ci.

Če ne obstoja možnost edin- stva ameriških demokratov, po- tem naj se raje žrtvuje jug, ka- kor pa načela stranke kot celote. Zastopniki delavstva so nade- lje izjavili, da jih resolucija gle- de notranje ameriške politike, sprejeta na konvenciji republi- kanske stranke, ni zadovoljila.

Taft-Hartleyev zakon naj se razveljavi

Zastopniki unij so doslej vztra- jali na tem, da se Taft-Hartleyev zakon enostavno odpravi, ne pa, da se iščejo razna popravila tega zakona. To zahtevo so sedaj po- novili. Delavski voditelji nadalje vztrajajo na enotni ameriški za- konodaji, ki naj uredi socialne gospodarske razmere v istem du- hu tudi na ameriškem jugu. Da- lje so postavili zahtevo, da naj se delavsko zavarovanje razširi, da naj se določi višja minimalna mezd, ki je sedaj 75 centov, da

se nadaljuje borba zoper infla- cijo, da zvezna vlada sodeluje pri ljudski vzgoji in izobrazbi ter aktivno v stanovanjskem vprašanju sploh.

Unija A.F.L. je stavila for- malni predlog, da se vsi tisti de- demokrati iz ameriškega juga, ki so sodelovali v kongresu z re- publikanci, enostavno izključijo iz stranke. Obe uniji A.F.L. in C.I.O. pa zahtevate od demokra- tov, da nekaj ukrenejo, da pre- prečijo južnjakom njihovo koali- cijo z republikanci in obstrukci- jo, kadar gre za delavsko social- no zakonodajo, proti kateri ta blok nastopa skupaj.

Napovedi posameznih kandidatov

Senator Estes Kefauver zatr- juje, da ga ni kandidata, ki bi pri novembarskih predsedniških volitvah imel toliko dobrih stra- ni za sebe kot on sam.

O Barkleyu trdijo nekateri, da se je izkazal kot ameriški pod- predsednik in da ga ni kandidata razen njega, da obdrži enotnost stranke, katero bo popeljal do zmage.

Barkley sam se je pohvalil, da je dobro razpoložen in da bo zmagal.

Governer Stevenson iz Illinoisa je ponovil svoje stališče, da ne želi biti predsedniški kandidat. Zopet je prosil prijatelje, naj prenehajo z agitacijo za njega. Senator Russell iz Georgije se je pobahal, da ima 400 delegatov za sebe. Za nominacijo je po- trebnih 616.

Kandidat Averell Harriman zatrjuje, da je na konvenciji ve- čina progresivnih liberalnih dele- gatov, njegova osebnost pa jih bo združila na skupni liniji, to je izvolitev Harrimana.

Edinstvo— neednost stranke

Nedemokrati gledajo na demo- kratsko konvencijo tudi iz tega stališča, da gre v demokratskih vrstah za tolike razlike med se- verom in jugom, da pravzaprav ne gre več za eno stranko, mar- več za dvojce političnih gibanj. Delovanje kongresa je pokazalo, da imajo današnji ameriški de- demokrati skupne poglede samo v zunanji politiki, sicer pa gredo narazen. Zakaj naj bi južni de- demokratje, ki tudi idejno po pro- gramu nimajo ničesar skupnega z ostalimi demokrati, še nosili ime "demokratov"? Še ena točka po teh opazovanjih drži južnja- ke z ostalimi demokrati: Dej- stvo, da so na jugu na vladi bo- disi kot guvernerji, ali pa na drugih upravnih službah.

Demokrati sami zatrjujejo, da ni razloga, da naj se jug odcepi; na drugi strani pa, da je stranki- na konvencija leta 1948 v Phila- delphiji itak že začrtala svoje programske osnove, na katerih ne bo ničesar spreminjala.

Bilanta prvega dne

Radi nastopa delavskih vodi- teljev zoper podpredsednika Barkleya, ki da je s 74 leti pre- star za predsednika, je Barkley umaknil svojo kandidaturo. Tudi je najavil, da se umakne iz jav- nega življenja sploh.

Osrednja postava konvencije je postal naenkrat guverner Ste- venston iz Illinoisa. Bil je vihar- no pozdravljen, ko je začel svoj govor in je bil tekom govora več- krat prekinjen. Trdi se, da igra Stevenson premišljeno taktiko, da bo prišel moment ugoden za njega, ko bo njegova nominacija postala avtomatskim potom re- alno dejstvo. Zatrjuje se nade- lje, da Truman podpira Steven- sona.

DONNA MARIE IVONS

Po 11-dnevni bolezni polija je preminila v Mestni bolnišnici štiri leta stara Donna Marie Ivons (Ivan), stanujoča na 13410 Kelso Ave. Rojena je bila v Clevelandu in je bila članica mladinskega oddelka podružnice št. 14 SZZ.

Tukaj zapušča starše Albert in Jean, rojena Skok, brata Al- lan, starega očeta in staro ma- ter Mathew in Anna (rojena Laurich) Ivanc, staro mater Mrs. Julia Bolka in več drugih sorodnikov. Pogreb se vrši v če- rtek zjutraj ob 8.15 uri iz po- grebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Jeronima ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v sredo popoldne ob 1. uri.

Pogreb

Pogreb pokojnega Frank Moiz- uk se vrši v sredo zjutraj ob 10. uri iz pogrebnega zavoda Jo- seph Zele in sinovi, 458 E. 152 St.

Governerji naj pomagajo

WASHINGTON, 21. julija—Republikanci, člani senatnega odbora za zunanje zadeve, so po- zvali ameriške guvernerje, ki so pristaši republikanske stranke, naj pomagajo pri pozivljanju re- publikanske stranke s tem, da dajejo svoje nasvete glede ame- riške zunanje politike. Ti repu- blikanci s senatorjem Wileyem na čelu, opozarjajo guvernerje, da je treba pristopiti h konstruktiv- ni republikanski zunanji politiki, konstruktivnost pa podpira in jo bo zastopal tudi uradni predse- dniški kandidat Eisenhower.

MRTVI SE VRAČAJO IZ KOREJE

OAKLAND, Cal., 21. julija—Sem je prispela ladja "Bucknell Victory," ki je pripeljala tudi trupla 136 ameriških vojakov, ki so padli na Koreji. Trupla bo- do odposlana z vojaškim sprem- stvom v domovinske kraje, kjer bodo pokopana.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZUNANJA POLITIKA JE PRVA!

(2)

Morda Amerika v narodno gospodarskih teorijah ni toliko razpisana, kakor na primer Evropa. Resnično je le nekaj ameriških gospodarskih znanstvenikov, ki se vrstijo med gospodarskimi teoretiki sveta. Gotovo pa je, da je ravno Amerika na polju ugotavljanja tega, kar je, na prvem mestu. Ameriška statistika je realna. Ameriški časopisi, knjige in razni magazini, se pečajo s praktičnimi gospodarskimi dejstvi in jih prikazujejo v nazorni luči. Iz teh sijajnih statistik o ameriškem gospodarstvu lahko ugotovimo, samo, da je dobra volja podana, da je Amerika s svojim gospodarstvom pri svojem izvozu in uvozu izrazito navezana na ostali svet. Samo znati je treba brati številke.

Mednarodna politika je v bistvu gospodarska politika. Diplomatski zastopniki formalno predstavljajo svojo državo pri kaki drugi državi, dejansko pa ščitijo in pospešujejo interese svoje lastne države. Tudi mednarodne politične in vojaške pogodbe imajo izključno gospodarsko ozadje. Sila—orožje naj končno nastopi tedaj, če so gospodarski interesi držav v nevarnosti, ali pa jih je zaščititi v tem smislu, da nasprotnik pripozna njihov obstoj.

Politična zrelost kakega naroda se presoja tudi s stališča, kako ta narod gleda na svojo državo zastopano v zunanjem svetu. Idealno bi bilo, če bi bil zunanje politični pogled enoten. Ta cilj se lahko predpostavlja v državah, ki imajo demokratično upravo. Ne pa recimo v državah, kjer vlada komunistična diktatura. Ker tam gre poleg državnih tudi za ideološke interese. V tem pogledu pa je doktrina stranke absolutna, torej razredna.

Takozvana bipartizanska zunanja politika, torej politika obeh glavnih ameriških strank demokratov in republikancev, je zopet vprašanje, ko živimo v času konvencij obeh strank, ko ena ali druga sestavljata svoj strankarsko politični program, tudi v zunanji politiki. Ali je taka bipartizanska zunanja politika možna, z drugimi besedami, ali se Amerikanci lahko znajdejo na skupnem izhodišču Amerike do zunanjega sveta?

Torišče ameriške zunanje politike sta v prvi vrsti kontinenta Azije in Evrope. Republikanci so v opoziciji, ker Ameriko vladajo tako v notranji, kakor zunanji politiki že 20 let demokrati. Opozicija sama na sebi ni nujno destruktivna, to se pravi, da samo pobija kar dela stranka na vladi, ampak je lahko tudi konstruktivna, da vladi pomaga pri izvajanju splošne zunanje politike.

Republikanci kova Tafta, predvsem pa Taft osebno, so bili destruktivni, zgolj negativni na polju ameriške zunanje politike. Vzemimo samo vprašanje Kitajske, njene socialne revolucije in otoka Formoze. Kar se tiče celinske Kitajske je njeno vprašanje končno postalo zelo enostavno. V državljanski vojni so zmagali komunisti, Čiang Kajšek se je umaknil na velik otok Formozo; da pa bi komunisti ne zasegli tudi tega otoka, je predsednik Truman odredil ameriški mornarici, da zastraži morske ožine med celino Kitajske in otokom, kar se je tudi zgodilo. Ameriške bojne ladje preprečujejo dostop komunistov iz celine na otok Formozo. Taft ne ve, kaj hoče s Kitajsko!

Vprašanje odnosa Amerike do druge najmočnejše azijske države do Indije, je po demokratskem pojmovanju tako, da mora Amerika spoštovati in upoštevati posebne indijske razmere, pa tudi borbo naroda, da živi v državni obliki, kakor si jo hoče sam izoblikovati. Ko pa je bil imenovan ameriški poslanik za New Delhi v Indiji, je Taft kvitiral to dejstvo s tem, da gre v Indijo eden najnesposobnejših Amerikancev. Zgolj negativna kritika tako do Kitajske, do Indije, katerekoli druge azijske ali evropske države, ne more biti nikdar koristna, kvečjemu nevarna. Na kongresu republikanske stranke je bilo opaziti toliko različnih mnenj glede ameriške zunanje politike, da je težko zamisliti si enotno linijo v ameriški zunanji politiki, na kateri bi se znašli vsaj vsi republikanci, kaj šele v zvezi z demokrati!

Med demokrati so ogromne notranje politične razlike, ki delijo ameriški sever in jug. Razlika se je opazila tudi v delovanju kongresa. Vendar pa je točka, na kateri se snidejo vsi demokrati—točka zunanje politike, kjer vlada med demokrati edinost in enotnost.

Republikanski senator Wiley je pozval ameriške guvernerje, da pomagajo med republikanci do konstruktivne—ustvarjajoče zunanje politike. Ali bo uspel? L.C.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Nokomis, Ill.—Dne 30. junija je umrl Jakob Gozdnikar, star 74 let. Rojen je bil v vasi Ročica, Slovenija. V Ameriki je bival 46 let. Bil je član SNPJ Zapušača tri sinove in dve hčeri.

Belleville, Ill.—Dne 15. junija je umrl Matt Valošek, član SNPJ. Star je bil 73 let. Doma je bil iz Stajerske. Zapušača hčer v Coloradu, tukaj pa snaho.

Benld, Ill.—Zakoncema Thomas in Justina Grua se je dne 27. junija rodil sinček-prvorojenček. Ponosni oče je poročnik v zračni sili v Scott Fieldu, Ill. Mlada mamica je najmlajša hčerka poznane Widmarjeve družine. Mlada starša Thomas in Justina sta bila rojena v Benldu in tu izvršila šole ter sta oba člana pri društvu št. 356, katerega je tajnica stara mama Mary Widmar, stari oče pa blaginjak, katera sta v teku dveh mesecev že dvakrat stara mama in stari oče.

Waukegan, Ill.—Jernej Rupnik je prejel žalostno vest iz Bridgeville, Pa., da je umrla njegova mlajša sestra Uršula Zupančič, članica SNPJ. Rojena je bila v oktobru 1887 v Logatcu na Notranjskem.

Detroit—Joseph Zrimec se nahaja v H. P. General bolnišnici, kjer se je moral podvreči težki operaciji na želodcu.

George Marcic se je tudi moral podvreči težki operaciji in se nahaja v Deaconess bolnišnici, 3245 E. Jefferson.

Iron Mountain, Mich.—Umrl je Paul Markovich, star 62 let, član SNPJ. Zapušača ženo, otroke in več sorodnikov.

Denver, Colo.—Pri družini John Slovec so se oglasile rojenice in pustile krepkega sinčka.

Enumclaw, Wash.—Umrl je Joe F. Trilip, star 30 let, član SNPJ. Rojen je bil v Enumclawu.

Milwaukee—Dne 3. julija je preminil vsem poznani društvenik Louis Barborich, star 73 let. Podlegel je srčni hibi. Bil je član SNPJ. Doma je bil na Dolenjskem. Tukaj zapušača brata.

Dne 3. julija je umrl Peter N. Mark, star 67 let. Bil je član SNPJ. Tukaj zapušača soprogo in otroke.

Dne 1. julija je umrl Joseph Šuštarč (Bertov Jože), star 65 let. Rojen je bil v Deskovi vasi, p. Stari trg pri Črnomlju. V Ameriki je bival 46 let. Tukaj zapušača brata in tri sestre, v starem kraju pa sestro Johano. Spadal ni k nobenemu društvu.

Warren, O.—Umrl je Sam Mrvaš, star 61 let, rojen nekje na Hrvaškem. Bil je član SNPJ. Zapušača ženo, hčer in sestro.

Barberton—Dne 15. junija je umrla rojakinja Theresa Strukel, stara 64 let, rojena v vasi Ravnik na Notranjskem. V Ameriki je bivala 43 let. Zapušača moža, štiri sinove in hčer. Bila je članica SZZ.

Gross, Kans.—Dne 24. junija je umrl poznani društvenik John Kunstel, star 64 let, rojen v Dravljah pri Ljubljani. V Ameriki je bival 39 let. Zapušača ženo, sina, dve hčeri in brata v stari domovini. Bil je član SNPJ. Bolan je bil nad 14 mesecev. Uničil ga je rak.

Oregon City, Ore.—Dne 19. junija je umrl John Stalick, star 72 let, rojen v Hotavljah, od kjer je prišel v Ameriko pred 46 leti. Tukaj zapušača ženo, pet sinov, tri hčere in brata. Bil je član SNPJ.

Gallup, New Mex.—Dne 5. julija je umrla Katarina Tomac, stara 78 let, članica društva št. 120. Rojena je bila v Delnicah, Hrvaška. V Ameriki je bivala 39 let. Zapušača štiri brate.

Coverdale, Pa.—Po dolgotrajni bolezni je preminil John Gruden, star 68 let, član SNPJ. Rojen je bil v Šmihelu na Notranjskem. Zapušača ženo, dva sina in tri hčere.

Forest City, Pa.—Dne 17. januarja je preminil Jerry Maček, star 68 let, član SNPJ. Rojen

je bil v Dolnjem Logatcu, odkoder je prišel v Ameriko pred 50 leti. Zapušača ženo, pet sinov, hčer, sestro, šest vnukov in več sorodnikov.

Greensburg, Pa.—Dne 10. julija je umrl Louis Bregar, star 65 let, član in blaginjak več let društva št. 223 SNPJ. V Ameriki je živel od leta 1910. Doma je bil iz vasi Hudenje, župnija Skočjan. Tukaj zapušača ženo, sina in dve hčeri.

Latrobe, Pa.—Frank Resnik, sin Venreta in Augustine Resnik iz Pleasant Unity, Pa., je absolviraj iz St. Vincent kolegija in bil čez nekaj dni nastavljen za kemika pri Phillip Morris Tobacco Co. v Richmondu, Va. Dne 21. junija pa se je poročil z Betty Patterson iz Greensburga, Pa.

James City, Pa.—Po enome sečni bolezni in dveh težkih operacijah je umrl Nick Novosel st., star 69 let, član SNPJ. Tukaj zapušača ženo, sedem sinov in štiri hčere, vsi odrasli. En sin pa je pogrešan od zadnje svetovne vojne. Služil je v mornarici. Pokopan je bil dne 12. junija ob veliki udeležbi prijateljev, znancev in sorodnikov.

Washington, Pa.—Umrl je Frank Udovich, star 65 let, član SNPJ. V Ameriki je bival nad 40 let. Bil je samski in nihče ne ve, če ima sorodnike v tej deželi.

Blainsville, Pa.—Angelina Kalinski si je na delu zlomila roko.

DRAGO MATANOVIĆ:

O NEVARNOSTI ELEKTRIČNEGA TOKA

Vsi vemo, da je električni tok nevaren. Vemo, da se dogajajo pri električnih napravah nesreče, ki imajo pogosto usodne posledice in povzročijo včasih smrt ponesrečenca. V drugih primerih povzročajo električne nezgode večje ali manjše poškodbe, katerih zdravljenje traja večinoma zelo dolgo. Vsekakor vidimo, da moramo biti opretni, kadar koli imamo opraviti z električnimi napravami tako pri delu v tovarnah in delavnicah, kakor tudi doma.

Skoraj vsi smo se že elektrizirali. V tem primeru teče električni tok skozi naše telo. Pri toku zelo majhne jakosti občutimo določen dražljaj, pri večji jakosti toka pa že močnejše bolečine oziroma krč, ki nam brani izpustiti predmet, ki je pod napetostjo in preko katerega teče tok v naše telo, čeprav smo pri polni zavesti. Tako na primer ne moremo izpustiti ročaja, ki smo ga močno prišli v zmotnem prepričanju, da ni napetost in nas ne more elektrizirati. Električni tok nas tako rekoč ohromi.

Električni tok vpliva predvsem na živčni sistem in na srce. Po električni neugodi se javljajo pri ponesrečenca pogosto različne motnje, na primer čutil: vida, sluha, nadalje občutka za ravnotežje itd. Te motnje ponehavaajo in po daljšem času navadno povsem prenehajo, v redkejših primerih pa ostanejo.

Pod vplivom električnega toka se pospeši delovanje srca. Nevarno je, če nastopi pri neugodi ali včasih celo poznejše močno utripanje srca, tako imenovano plapolanje predvorov, ki pogosto povzroči smrt. V nekkih primerih se ponesrečenec po električni neugodi še kar dobro počuti, lahko hodi ali celo dela, po nekem času pa se mrtev zgredi.

Pogosto opazimo na ponesrečenca le malenkostno rano, tako imenovano tokovno znamko, podobno vbovljaju igle, ki se pa utegne razviti v veliko rano, katera se zelo počasi celi. V drugih primerih pa povzroča električni tok ali tokovni lok močne opekline, ki jih je treba prav tako zelo dolgo zdraviti.

Sedaj hočemo, najprej pogledati, kdaj more teči električni tok skozi naše telo. Imeti mora namreč sklenjen električni tokovni krog, ker sicer ne more teči. Naj-

—Joseph Dablock st. se zopet nahaja v bolnišnici v Latrobu.

Strabane, Pa.—Dne 8. julija je umrl v bolnišnici Albin Florjancič. Podlegel je težki operaciji. Star je bil 74 let. Rojen je bil v vasi Ločna pri Prečni na Dolenjskem. V Ameriki je bival 50 let. Bil je član društva 138 42 let in eden izmed ustanovnih članov. Tukaj zapušača soprogo, tri sinove, dve hčeri in tri pastorki. — John Progar se nahaja v Mercy bolnišnici v Pittsburghu. Podvreči se je moral težki operaciji. Rose Peternel pa se je podvrgla operaciji v Canonsburg bolnišnici. V tej bolnišnici se zdravitv tudi Ignatz Tomisch in Mary Sirca. — Pri družini Joe Lukas so se oglasile rojenice in pustile sinčka-prvorojenčka, pri družini Robert Draucker hčerko-prvorojenko.

Gilbert, Minn.—Umrla je Mary Peryon, članica SNPJ. Rojena je bila v Maverinu pri Črnomlju, odkoder je prišla v Ameriko pred 47 leti. Zapušača tri brate. — Umrl je Frank Bozich, star 78 let, doma iz Dolenjske. Tukaj zapušača dva sina in dve hčeri.

Ely, Minn.—Umrl je rojak John Koščak, star 69 let, rojen v vasi Znojile pri Gornji Krki. V Ameriki je bival 50 let in bil član ABZ, SZS in HBZ. Zapušača ženo, tri sinove, tri hčere, brata v Elyu, kakor tudi brata Matijo v Sheboyganu, Wis., kateri se je udeležil pogreba skupno s Frankom Štehom od isto tam. Živel je ves čas v Elyu.

bolj nevarno je, če pridemo na primer z obema rokama sočasno v stik z dvema vodnikoma električne napeljave, med katerima je napetost. To pa je redki primer, ker tudi vsak laik ve, da tega ne sme storiti. Pogostejše nastopa ta primer pri nepazljivih monterjih, ki delajo na napravah nizke ali zlasti visoke napetosti. Mnogo pogostejše so električne nezgode, ko pridemo v stik le z enim vodnikom oziroma s kovinskimi deli električnih naprav, ki imajo napetost proti zemlji.

Vsi električni stroji in aparati morajo biti tako grajeni, da so vodniki električnega toka in z njimi prevodno zvezani kovinski deli dobro izolirani proti zunanemu železnemu okrovu, v kolikor okrov sam ni iz izolirne snovi. Tako na primer je notranje navitje električnega motorja izolirano proti železu stroja in zunanji okrov navadno nima napetosti proti zemlji.

Včasih pa se električna izolacija pokvari. V tem primeru dobimo navitje stroja stik z železom in pri tem dobimo ustrezno napetost proti zemlji, in sicer tolikšno, kakršno ima električni vodnik na mestu napake. Nevarno so potemtakem napake v izolaciji, ki nastopajo večinoma šele po daljšem času obratovanja.

Tako nam postaja jasno, kako se moremo sploh elektrizirati, ko primemo kak električni porabnik, na primer namizno svetilko s kovinskim ogrodjem. Ogrodje svetilke mora imeti v tem primeru kovinsko prevodno zvezo z vodnikom dovoda. Priključni vod svetilke ima dva izolirana vodnika in izolacija enega izmed vodnikov mora biti poškodovana.

Pogosto je poškodovana na tistem mestu, kjer vstopa vod v svetilko. Na tem mestu se vod pogosto prepegiba in pri tem se ob ostrem kovinskem robu izolacija s časom predgre. Pri dobro izdelanih svetilkah se to sicer ne bi smelo pripetiti, ker mora biti vstopna luknjica v pločevini odana z majhnim izolirajočim obrocom, ki je primerno zaokrožen.

Prijeli smo torej kovinski okrov električnega stroja ali aparata, ki ima izolacijsko napako. Prišli smo v stik z napetostjo in skozi naše telo teče tok. Teče v zemljo in po zemlji naprej do elektrarne ali transformatorske

postaje, kjer je ozemljeno tako imenovano zvezdišče, to je točka srednjega potenciala električnega omrežja nizke napetosti. Tako more teči tok—imenujemo ga tok napake—v sklenjenem tokovnem krogu, v katerem leži tudi naše telo.

V takem primeru teče torej skozi naše telo tok napake manjši ali večji jakosti. V mnogih primerih ima tok napake le majhno (Dalje na 3. strani)

O carini na darilne pakete za Jugoslavijo

Radi velikega poizvedovanja od strani ameriških rojakov, ki pošiljajo svojem v Jugoslavijo darilne pakete, o carini prostih predmetov in količini istih, tu priobčujemo izrepek poročila o tozadevnem iz "Slovenskega poročevalca", katerega nam je izročil iz stare domovine vračajoči rojak.

Razen osnovnih živil ter rabljenih gospodinskih in oblačilnih predmetov, katerih uvoz je dovoljen brez plačila carine v neomejenih količinah, lahko dobi vsako gospodinjstvo za potrebe svojih članov carine prosto naslednje novo blago v mesečni količini do 5 kilogramov in v vrednosti do 10,000 dinarjev (po cenah na notranjem trgu): dva kilograma rožin, pet kilogramov smokev, pet kilogramov limon ali oranž, pet kilogramov dateljov, 10 palčic vanilije, pet oreščkov, četrt kilograma cimeta, četrt kilograma popra, pol kilograma čaja, tri kilograme kave, dva kilograma čokolade, dva kilograma kakava, pet kilogramov riža, 20 gramov tobaka, 20 cigaret, 10 cigar, en liter pijače, en kilogram toaletnega mila, pet kilogramov pralnega mila, 10 svinčnikov, četrt kilograma tusa, pet kosov zobne paste, tri pare svilnenih ali neylon nogavic, šest parov drugih nogavic, en šal, eno naglavno ruto, šest žepnih robcev.

Bombažne, volnene ali svilene tkanine do vrednosti 10,000 dinarjev, dva kilograma prevlečene tkanine oziroma izdelkov iz prevlečene tkanine, tri pare obutve ne glede na material v vrednosti do 10,000 dinarjev, dve kravati, en par spodnjega perila, en kos lahke konfekcije, eno modsko obleko v vrednosti do 10,000 dinarjev, tri zobne ščetke, eno krtačo za obleko, dve drugačni krtači, pet glavnikov (ki niso za okras), eno navadno nalivno pero, eno nalivno pero z zlatim peresom, tri svinčnike s kemičnim črnilom, dva žepna noža, ene škarpje, po šest vilic, nožev ali žlic, en aparat za streženje las, en aparat za britje, 30 britvic, 25 šivank, 10 igel za stroje in 10 drugačnih igel.

Našteto blago v vsakem darilnem paketu sme tehtati pet kilogramov celotna vrednost pa ne sme presegati 10,000 dinarjev, računajoč po cenah na našem notranjem trgu.

Seveda, v kolikor bi bila teža in vrednost paketa večja, je treba na presežek plačati uvozno carino.

Pri darilnih pošiljkah, ki vsebujejo blago za špekulacijo ali preprodažo, kot na primer večje število nalivnih peres, neylon nogavic, glavnikov itd. je treba plačati carino od celotne količine.

Da bi se v izjemnih primerih, ko dovoljene količine ne zadoščajo za kritje potreb gospodinjstva, omogočil uvoz večjih količin, določa uredba, da lahko v Beogradu oprosti od uvozne carine nove predmete za domačo rabo v teži do 100 kilogramov in v vrednosti do 150,000 dinarjev po cenah na notranjem trgu. Prošnjo je treba kolekovati s 530 dinarjev.

V kolikor se ne bi pri dohodu paketa plačala carina, se paraket vrne pošiljatelju z vsebino, s kakoršno je paket prišel na naslov. Paketov pa seveda ni možno zavrniti preje, dokler ne pridejo na naslovno pošto.

OBROBNE OPAZKE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mar je v mejah možnosti, da tekom pričakanega neodločnega manevriranja med kakimi osmimi znanimi imeni, ki so v ospredju kot demokratiški predsedniški material, politična strela udarila koga, ki v obstoječih špekulacijah ne prihaja v poštev, in da bi to bil Frank Lausche?

V predkonvenčnem vrvežu se ime ohijskega guvernerja sploh ne sliši, kakor je pred par dnevi poročal iz Chicaga politični reporter clevelandskega "News" Jack Kennon. Ohijska delegacija je razdvojena—polovica, oziroma 31 glasov je vezanih glasovati za nekdanjega zveznega senatorja Bulkleyja, ki je kot ohijski "favorite son" le figura, dočim je druga polovica na strani senatorja Kefauverja. Lausche, vsaj kolikor je vidno, nima prijateljev ne v enem ne v drugem taboru.

Navzile temu pa se najde med ohijskimi političnimi reporterji eden—Alvin Silverman od "Plain Dealerja"—ki meni, da Lausche ni popolnoma zbrisati z demokratske slike, bodisi v vlogi predsedniškega ali pa podpredsedniškega kandidata, akoravno ne zanika, da njegova kalkulacija ne bazira na ničemer določenem ali otipljivem, temveč je plod čiste in gole špekulacije.

Lausche je demokrat "srednje poti", pravi omenjeni reporter, prijatelj nima niti med vplivnimi "bloki", niti med "rednimi" demokrati, bodisi v Washingtonu ali v svoji državi. Protijemu je dejstvo, da je nominalno katoličan, a okoliščina, da izhaja iz prvega rodu naseljencev, bi ne bila v kvar z ozirom na pomembnost, ki jo igra v letošnji kampanji vprašanje civilnih pravic. Ako bi demokratiški "ekspert", ki bodisi nimajo upa na zmago, ker smatrajo Eisenhowerja za nepremagljivega, ali in ker itak niso zaljubljeni v nekatero "ekstremistične" ideje, ki sta jih vsejala Roosevelt in Truman, iskali "klavno jagnje", ki naj bi se položilo na žrtvenik—bi to utegnil biti Frank Lausche.

K tej analizi pa Silverman dostavlja slovan namig, da ako bi se to zgodilo, bi se tudi utegnile zgoditi, da bi Lausche presenetil, ker v svojih kampanjah za guvernerja je že ponovno pokazal, da je s svojimi "čudaškimi" metodami odbil vse in se zameril vsem, razen—volilecem...

Dar

Mr. in Mrs. Peter Ster iz 19302 Arrowhead Ave. sta darovala Miss Jean Remic, ki se nahaja že nekaj let v sanatoriju v Warrensville-u, \$5 v spomin pokojne Koželj. Bolnica se iskreno zahvaljuje za velikodušni dar.

DESET TISOČ MILJ PRELETEL ZASTONJ

NEW YORK, 21. julija—Prejšnji ponedeljek je bila ubita v svojem uradu na Columbia University 18-letna uradnica Fahey, ko je ravno brala pismo, katerega je poslal njen zaročenec, vojak na Koreji. Gre za vojaka Leo Ronald, ki je dobil dovoljenje, da pride na pogreb svoje zaročenke. Prevozl je deset tisoč milj z letalom iz Koreje do New Yorka, toda v New York je prišel ravno en dan prepozno. Njegova ubita zaročenka Fahey je bila dan popreje že pokopana.

Fran Milčinski:

Cvetje in trnje

PRESEDNIK GROGA

(Nadaljevanje)

Tak je bil torej stari Pipan. Pa kdor bi kratko trdil, da je bil mož potemtakem prehrupen in prehud, ne vem, če bi pogodil pravo. Kajti stvar je bila taka: stranke so ga imele rade, starega Pipana, in sicer baš zato, ker je bil tak, kakršen je bil. Menda po načelu, da se je tihih volj bolj bati kakor šumečih, in raznesel se je o njem glas zlasti med zagovorniki: čim huje se krega, čim bolj pesti obtoženca, tem ugodneje kaže zadeva.

Pa smo imeli pravzaprav zoper irhastega deda tamle iz našega južnega pogorja. Obtožen je bil hudodelstva javne sile, ker je nevarno grozil sosedu; hribovec je pač hribovec in njegove šege so hribovske in predno dvakrat zine, se je že trikrat pregrešil z njim, če se mu besede denejo na zlato tehniko naših paragrafov.

Sosed, star lisjak in pravdar, mu je bil namreč silil v senožet, pa sta zadel vkupe in se posteno ozmerjala, vse sta si rekla, le človek ne, in nazadnje je naš ded bleknil one nesrečne besede: "Čak, da vile dobim! Kar škaf si pripravi za kri in koš za kosti!"

Sosed vajen pravd in sodnije, seve v diru nad orožnike: "Grozil mi je, v smrtnem sem strahu!" In ko mu strahu niso kaj verjeli, je ponudil dokaz in ga je bil že kar s sabo prinesel, ne baš v žepu, pa blizu žepa, ta dokaz pa je bil tak, da so se gospodje hitro prijeli za nos, in tako je prišlo, da je bil irhasti ded ovaden in tožen in obetala se mu je težka ječa od šestih mesecev do enega leta ali celo do petih let, kajti naš zakon je strog, čuden je pa tudi, ker besede huje kaznuje kakor dejanja in je nemara ceneje storiti nego zgolj groziti.

Zagovarjal ga je dr. Korenina in ta nam je potem pravil, kako da njegovemu klientu ni šlo v glavo, da bi mogel biti obsojen zaradi golih besed. "Se z mezinem se ga nisem dotaknil, goljufa," je venomer gnal in do-

stavil: "Saj vem, prej ne bo dal miru, požeruh, da ga bom zares, bo vsaj imel za kaj tožiti."

"Prijatelj, če boste takele govorili, vas gotovo obsodijo!" ga je učil zagovornik. "Pred sodnijo je treba lepih in ponižnih besedi, ne kar lop! s krampom kakor v hribih."

"No, no," je obljubil ded, "že slišim, bom že gledal."

"In še nekaj!" ga je opozoril zagovornik. "Oni sodnik v sredi, rejen je in očalast, ki vas bo največ izpraševal—gospod predsednik mu pravijo—ima tako nava-do, da glasno govori, malo drugače, kakor bi kričal, in je videti hud. Pa se ga ni treba nič bati: ne grize. Čim bolj se bo zadiral, bolje bo za vas. Poznamo ga in še radi nimamo, če nič ne renči in nič ne ošteva, zakaj takrat je slaba."

Ded je verno z ušesi, očmi in usti poslušal besede učenega svojega angela varuha in je potrdil, da jih je razumel.

Vse to nam je povedal sam dr. Korenina, seveda šele po sodbi.

Vršila se je torej razprava zoper tega deda. Pa se je primerilo, da je bil dični naš predsednik baš ta dan nekam potrt, ne vem, ali se mu je kod pripetila kaka krivica ali kaj mu je zlezlo preko jeter. Skratka, zgodilo se je, da je zoper svojo čislano nava-do vodil razpravo redkobesedno in suhoparno brez katekizma in brez aforizma in brez dramatskih učinkov.

Deda na zatožni klopi so bili že prijatelji doma tolažili za slovo, da mu osem mesecev ne odide in še bo zakovan v železne verige: tolažiti bližnjega je pač lepa krščanska čednost; zraven so bili izpili vina kakor na pogrebščini in je plačeval obtožene, kdo pa drugi. Ko mu je potem še zagovornik povedal svoje, mu je začelna vera, da za prazne besede ne more biti obsojen, nekoliko upadla. Pa se je stojel pred sodniki trudil v potu svojega koščenega obraza, da ni prerobatih dal odgovorov, da si ga je davilo, ko je vase požiral košato zmerjanje, ki mu je sililo na jezik zoper nasprotnika. Lahko ni šlo, toda šlo je vendar, in tako si je mislil, da mora zagovornik biti z njim čuda zadovoljen, in ga je hodil po strani gledat.

Zagovornik je z roko podpiral glavo, ni krenil oči od svojih papirjev, razgrnjenih po mizi, ni se ozrl na obtoženca.

(Dalje prihodnjič)

O NEVARNOSTI ELEKTRIČNEGA TOKA

(Nadaljevanje z 2. strani)

hno jakost, ki ni nevarna, v drugih primerih pa utegne imeti tolikšno jakost, da more postati usodna. Jakost toka je odvisna po znanem Ohmovem zakonu od napetosti tokovnega kroga. Je tem večja, čim višja je napetost in čim manjša je upornost. Ker vpliva v krogu napake v naših razdelilnih omrežjih nizke napetosti skoro izključno napetost 220 voltov, je jakost toka napake odvisna pri tej napetosti tokovnega kroga le od upornosti tokovnega kroga.

Kakšne upornosti imamo v našem primeru? Predvsem moramo upoštevati upornost človeškega telesa. Razumljivo je, da so upornosti posameznikov različne, in sicer znaša upornost telesa kakih 1000 do 3000 ohmov ali izjemo-ma tudi več (kakor kažejo poskusi, je odvisna tudi od višine napetosti). Zaradi potrebne varnosti računamo v splošnem z najnižjo vrednostjo, to je s 1000 ohmi.

Poleg upornosti telesa moramo upoštevati še tako imenovano prehodno upornost od človeškega telesa na zemljo. Ta pojem prehodne upornosti določa, kako smo izolirani proti zemlji. Najlaže si ga moremo tolmačiti s primeri. Denimo, da smo v stanovanjski sobi s parketom in primemo električni kühlnik z izolacijsko napako. Tok napake teče skozi naše telo in nato po suhem parketu in po stavbi po raznih poteh v zemljo. Suh les razmeroma dobro izolira in ima veliko upornost. V tem primeru je prehodna upornost od človeka do zemlje torej velika. Teče pa tok napake razmeroma majhne jakosti, ki ni nevarna.

Sedaj pa vzemimo, da držimo z eno roko kühlnik, z drugo roko pa primemo vodovodno pipo ali radiator centralne kurjave. V tem primeru bo tek tok napake mnogo večje jakosti, ker je prehodna upornost od človeka na zemljo zelo majhna. Vodovodno omrežje je namreč s svojimi v zemlji ležečimi kovinskimi cevmi zelo dobro ozemljeno in prav tako je dobro ozemljena naprava centralne kurjave. Pri isti napetosti omrežja ima tok napake v takem primeru večino tolikšne jakosti, da je neugodna usodna. Podobno smo zelo dobro ozemljeni v kopalnici preko kopalne kadi in vodovoda ter odtoknih cevi, ko je naša koža povrhu še premočena. Mnogo usodnih električnih nesreč je bilo v kopalnicah. Zato veljajo za kopalnice tudi posebni predpisi za izvedbo električne instalacije. Stikalo pravilno ne sme biti dosegljivo iz kadi oziroma mora imeti izolirajočo potezno vrstico in biti nameščeno v nedosegljivi višini pod stropom. Nadalje v kopalnici ne sme biti navadne vtične spojnice za priključek električne pečke ali drugega aparata, na primer sušilnika za lase.

Vidimo torej, da ima prehodna upornost od človeka do zemlje prav velik pomen. Izraza prav-zaprav, v kolikšni meri smo ozemljeni, dobro ali slabo. Čim bolj smo ozemljeni, v čim bolj prevodni zvezi smo z zemljo, tem večji je tok napake in tem usodnejša je vsaka neugoda. Tudi obnavalo ima v tem pogledu velik vpliv. Razmeroma dobro izolira suho obnavalo, zlasti galoše, gumijasti škornji ali tudi gumijasti podplati. Razmeroma dobro pa prevaja električni tok vlažno obnavalo, na primer pohoji v dežju ali blatu premočeni čevlji.

Dognali so tudi jakost toka, ki je nevarna za življenje. Toki jakosti do 50 miliamperov, to je 1/20 ampera, večinoma niso usodni. To je razmeroma majhna jakost toka, saj teče pri napetosti 220 voltov po žarnici porabe 40 vatov tok jakosti skoro 1/5 ampera, po likalniku pa preko 2 amperov.

Spoznali smo potemtakem, da glede nevarnosti električne neugode ni neposredno odločilna višina napetosti, temveč jakost toka napake. Vidimo tudi, da napetosti do 50 voltov, to je po Ohmovem zakonu 1/20 ampera $\times$ 1000 ohmov, nikdar niso nevarne. Tako malih napetosti pa za splošno oskrbo odjemalcev ne moremo uporabljati, ker bi bilo napajalno območje omrežij zelo majhno. Pri višji napetosti obstoji torej vedno nevarnost električne neugode in moramo zato skrbeti s posebnimi ukrepi za to, da te nevarnosti čim bolj zmanjšamo. Ti zaščitni ukrepi so potrebni vselej, razen v povsem suhih prostorih, v katerih niso dosegljivi dobro ozemljeni kovinski predmeti.

Uporabljamo različne zaščitne mere. V posebnih primerih uporabljamo malo napetost, ki jo dobimo preko zaščitnega transformatorja, ki priključimo nanjo na primer ročno svetilko pri delu na nevarnih mestih, kjer smo zelo dobro ozemljeni. Na tako malo napetost priključimo včasih tudi električno ročno orodje, na primer električni vrtni stroj. V drugih primerih uporabljamo izoliranje kot zaščitni ukrep; ta obstoji v tem, da je okrov narejen iz izolirne snovi, kar pa je izvedljivo seveda le pri majhnih strojih ali aparatih, na primer pri majhnem električnem vrtnem stroju ali pri električnem instalacijskem stikalu. Izolirna obloga iz gumijskega ali lepljivega električnega materiala je prav tako izoliranje, ker povečamo na ta način prehodno upornost od človeka do zemlje.

Prav pogosto ozemljemo okrove. Pri tem napravimo kovinsko zvezo od okrova do ozemljitve, na primer do ozemljilne plošče, ki je zakopana v zemljo. Pri izolacijski napaki teče tok napake v zemljo. Prehodna upornost ozemljitve mora biti dovolj majhna in mora zato pregoreti varovalka v dovodu z izolacijsko napako ali odklopiti varovalni avtomat. Tako ne more motor obratovati z izolacijsko napako, ko bi imel njegov okrov nevarno napetost proti zemlji. To zaščitno ozemljitev uporabljamo prav pogosto pri porabnikih razmeroma majhne moči. Pri večjih močeh zaščitna ozemljitev v naših navadnih razdelilnih omrežjih ni uporabljiva, ker bi morala biti upornost ozemljitve tako majhna, da ni več izvedljiva.

V drugih primerih zvežemo okrov motorja ali drugih porabnikov kar z nevtralnimi vodnikom omrežja, ki naj bi imel vedno potencial zemlje. Pri izolacijski napaki teče tok napake v sklenjenem kovinskem krogu in mora varovalo zopet odklopiti, čim se javlja izolacijska napaka. To ničenje pa ima svoje posebne težave, ki jih tu ne moremo podrobneje obravnavati, in se zato razmeroma redko uporablja.

Kot zadnji zaščitni ukrep naj uvedemo še zaščitni stik. Uporabljamo poseben zaščitni avtomat, katerega sprožilna tuljavica leži med okrovom in zemljo. Pri izolacijski napaki teče po tej tuljavici tok napake in avtomat odklopi.

Te zaščitne mere uporabljamo v naših elektrotehničnih napravah vselej, kadar je nevarnost električne neugode večja. Poleg tega pa je važno, da ne smemo dovoliti v naših električnih napravah golih kovinskih delov, ob katerih bi se mogli elektrizirati. Ne smemo na primer trpeti električnega stikala z zlomljenim pokrovom, ker bi se tedaj utegnili elektrizirati ob njegovih notranjih kovinskih delih, ki so pod napetostjo, zlasti v temi, ko s tipanjem iščemo stikalo. Zato mo-

OGLASAJTE V

ENAKOPRAVNOSTI

rajo biti vsa stikala tako zadelana, da kontakti pod napetostjo niso dostopni. Manj strogi smo le v tako imenovanih električnih obratovališčih, kamor imajo dostop le strokovno usposobljeni elektromonterji in elektrotehniki, ki se zavedajo nevarnosti električnega toka in bi morali biti primerno previdni. V električnih obratovališčih smemo na primer uporabljati stikala z dostopnimi kontakti. Posluževalna ročica pa mora biti seveda izolirana.

Na koncu naj navedemo še nekaj napotkov za reševanje ponesrečenec po električnem toku. Prva naloga je v vsakem primeru, da rešimo ponesrečenca električnega prijema. Pogosto namreč ponesrečenec krčevito drži žico ali drug kovinski predmet, preko katerega se elektrizira.

Prekiniti moramo električni tok s tem, da odklopimo s stikalom tokovni krog oziroma ga ločimo od omrežja s tem, da izvijemo varovalko. Če to ni izvedljivo, presekamo dovodno žico. Če tudi to ni izvedljivo, moramo rešiti ponesrečenca, ko je še pod napetostjo. Pri tem moramo biti zelo previdni, da sami ne pride-

mo v stik z napetostjo preko telesa ponesrečenca. Potrebno je, da se izoliramo proti zemlji oziroma proti ponesrečencu. Stopati smemo le s suhim obuvalom, po možnosti na primer z galošami, ki dobro izolirajo. Sicer lahko stopamo na suhe deske, črepinje stekla ali porcelana, suho obleko itd. Pri reševanju takega ponesrečenca imejmo rokavice, ki tudi nekoliko izolirajo, ali pa ovi-jajmo roke s suhim blagom ali delom obleke.

Ko smo rešili ponesrečenca izpod toka, mu zrahljamo obleko. Opekline namažemo z masčobo in jih ne smemo čistiti z vodo. Če ponesrečenec ni pri zavesti, začnemo takoj z umetnim dihanjem, ki ga moramo pravilno izvajati vsaj tri do štiri ure. Seveda pokličemo takoj tudi zdravnika.

S tem, da se zavedamo pri posluževanju električnih naprav nevarnosti po električnem toku in da gradimo vse električne naprave pravilno s potrebnimi zaščitnimi ukrepi, moremo omejiti število električnih neugod in rešiti marsikatero dragoceno življenje. Zato imajo zaščitni ukrepi zelo velik pomen.

—Proteus

Zapadna Slovanska Zveza

GLAVNI URAD:

4676 WASHINGTON ST., DENVER 16, COLO.

je bila ustanovljena 5. julija 1908 na demokratični podlagi. Od leta do leta napreduje ter že veliko let plačuje vse posmrtnine in dividende svojim članom samo z obrestmi, ki jih zasluži od investicij njenega premoženja. Zato še ni bila prisiljena zvišati lestvice za novopristopne člane.

V zadnjih štirih letih je plačala po \$6 dividende svojim članom za vsak tisoč dolarjev posmrtnine ali "endowment" zavarovalnine. Enako vsoto bodo tudi letos prejeli člani, ki niso še dopolnili starost 70 let, ki so dopolnili starost 70 let, bodo pa letos prejeli po \$18 dividende za vsak \$1,000 zavarovalnine, kajti solventnost ZSZ je 138.89%. Umrljivost v članstvu je samo 37.45% in obresti pa zasluži po 4% za vsakih \$100 premoženja.

Vse rojake in rojakinje se prijazno vabi za vstop v to nad-solventno domačo organizacijo. Za vsa pojasnila se obrnite na

MRS. JOHANNA V. MERVAR,
7801 Wade Park Ave., EX 1-0069;
MRS. ANTONIA TOMLE,
14823 Sylvia Ave., PO 1-3549,
ki ste predsednici Clevelandskih društev,
ali pa direktno na gl. tajnika
ANTHONY JERSIN,
4676 Washington St., Denver 16, Colo.

Pristopnina je prosta in provizija za novopridobljene člane pa od \$5 do \$10 za vsakih \$1,000 novo vpisane zavarovalnine. Pristopite z vašo celo družino še danes!

Različne vrste zavarovalnine do \$1,000 za otroke. V odraslem oddelku se zavaruje od 16. do 60. leta, po starosti, za \$250 do \$5,000. Izdajajo se različni certifikati kot: Celozivljenjski, 20-letno plačljivi in 20-letno "endowment". Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere vsako leto raste. Poleg smrtnine, ako želite, se lahko zavarujete tudi za bolniško podporo, kakor tudi za razne operacije in poškodbe.

Mesečni prispevki (asesmenti) so urejeni po American Experience tabeli z 3 1/2% letnimi obrestmi.

LOUIS ADAMIČEVO NAJNOVEJŠO KNJIGO

"THE EAGLE AND THE ROOTS"

se dobi pri

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

CENA KNJIGE JE \$5.00

V vsaki slovenski družini, ki se

zanima za napredek in razvoj Slo-

vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

VAŠI ČEVLJI

16131 ST. CLAIR AVE.

BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

ALI KASLJATE?

Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C. MANDEL DRUG CO. 15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

2 SOBI SE ODDA V NAJEM

POSTENEMU MOŠKEMU, KI DELA. Vpraša se pri A. SPELIC 1377 E. 171 ST.

LOTE NAPRODAJ

V lepi rezidenčni naselbini se prodaja pet lotov, posamezno ali več skupaj. Blizu busov, trgov in parka. Za podrobnosti se zglasite na 17902 Nottingham Rd.

NAPRODAJ

PRODA SE HIŠO

za dve družini; eno stanovanje ima 4 sobe, drugo 7 sob; klet, garaža za tri avte. Gorkota na olje. Poizve se pri lastniku na 1003 E. 71 St.

V NAJEM

Lepo opremljeno sobo SE ODDA V NAJEM POSTENEMU DEKLETU. SI LAHKO KUHA. Za podrobnosti pokličite EX 1-9240

HIŠE NAPRODAJ

HIŠA ODPRTA NA OGLED

v sredo, četrtek in petek zvečer od 6. do 9. ure. 18604 WOODROW AVE., od E. 185 St., blizu Neff Rd. Nov bungalov s 4 spalnicami; velika kuhinja, pregrajena klet, forniz na plin. Lota 50 čevljev široka. Izvrsten nakup.

Za pojasnila se obrnite na

VERA L. SULAK
REALTOR
764 EAST 185th STREET
IV 1-3413

OD E. 222 ST.

Krasen bungalov s 4 1/2 sobami; vsi kuhinjski kabineti iz jekla in nerjavljivega jekla in lijakih; v kleti kabineti lijak, pod v klet iz asfaltnih plošč, zaprt porč zadaj; vse bakrene monterke cevi; nov Bryant forniz na plin; zimska okna in mreže; garaža in dovoz.

ARCADE AVE.

blizu E. 156 St.

Lep bungalov s 6 sobami; družabna soba in obednica; vsa "tile" kuhinja, nov Geneva lijak in kabineti; 2 spalnice in "tile" kopalnica na prvem nadstropju; ena zgotovljena soba na drugem nadstropju. Garaža za 2 avta, cementiran dovoz; gorkota na plin. Velika lota z lepim vrtom, trto in sadnim drevjem.

Za podrobnosti se obrnite na

KOVAC REALTY
960 EAST 185th STREET
KE 1-5030

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik

nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se iz-selilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenegega dogovora.

Njegov naslov je

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE
Tel. ENdicott 1-5013
vogal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Dr. J. V. ZUPNIK

One Way To Beat A Heat Wave

Shirleemae Wirth and Diane Bergan enjoy the cooling waters of the 35 foot, man-made Olson Waterfalls, Chicago. Like many of the 1,800 Olson Rug company employees, the two girls spend part of their lunch hour as pictured combating the summer heat.

JANEZ JALEN

OVČAR MARKO

POVEST

(Nadaljevanje)

Na družino ni maral naleteti. Zato je zavil s steze v drčo in se spustil naravnost po strmini. Zakričal bi, tako ga je zabolelo, kadar je stopil nerodno. V temi je zajel na mlakužnatih tleh vodo v coklo. Za nekaj časa je bolečina odnehala. "V. Završnici si ohladim noge."

Pomočil je nekajkrat noge v ledeno mrzlo vodo. Kljuvanje v podplatih je malo odnehalo in Marko se je spomnil svoje prave bolečine: "Plezam zavoljo nje, da bi se kmalu ubil, ona me pa komaj utegne pogledati. Kar vzame naj ga, Višnarjevega, in naj sne besedo, jaz je ne bom in se pred njo ne bom ženil. Nikoli se ne bom. Za kužka ji pa tudi

ne bom, če je stokrat Podlipnikova. Ne bom ne, kar ne bom."

Šel je mimo Jezerc. Janci so mirno ležali. Poklukurjev Ravi ni zalajal. Nekaj konj je stalo med tamori. Dimastomolno so zadisale kočje in Marko se je spomnil, da se je še pred nedavnim kakor danes šimen okrog Ančke on sam v rodinski kočji smukal okrog Frčejeve Reze in kako je bilo Mežkovemu Jožu tisti večer hudo: "Danes je meni hudo. Prav mi je."

Luna, malo več kakor pol krajca je je bilo, je zahajala za Orlišče, ko je Marko narahlo, da bi ne prebudil Joka, odprl kočjo za šijo. Legel je na podgrad, oblečen, kakor je bil, samo sezul se je. Jok se ni oglasil, dasi ni spal in je do jutra molče poslušal pri-

dušeno ječanje Markovo. Zjutraj pa, ko se je Marko opotekal okrog ognjišča, je skoraj zarežal nad njim: "Zakaj ne poveš, če si bolan. Kaj ti je?"

Marko mu je priznal, kako se je rešil iz Orlišča. Kakor mati otroku je kompostelski romar izpral obolelemu miademu tovarišu vnete rane, malil nanje arnike, raztrgal ponošeno, oprano srajco in mu jih obvezal.

Več dni ni mogel Marko s tropom na pašo. Poležaval je v koči, posedal pred njo in žalosten strmel v Orlišče, katerega se je tisti večer, preden je bil na rovtih, z vrha šije, tako razveselil.

Volkunu je bilo samemu čez dan brez Marka dolgčas pri jarcih. Ni se zmenil ne za Hrusta ne za Joka, samo svoj trop je skrbno zavračal. Zvečer pa, ko je segnal drobnico v ogrado, je prišel k Marku, se mu dobričal in prilil, kakor bi ga hotel razveseliti in mu dopovedati, da ga ima on, pes, za vse na svetu rad.

Na rovtih je vsak večer čakala Ančka na Marka. Z Višnarjevim Simnom ni bila nič več tako prijazna kakor prvi večer. Z Markom ni bila bolj. Pa Marka ni bilo.

Seno je bilo spravljeno v svili, do vrha so bile natlačene, in Ančka in Rozalka sta naložili kuhinjo na voz, da jo Joža odpelje domov. Kobila je potegnila, dekleti pa sta stopili še v bajto po svoje drobnarije. Izmed dveh, narahlo stisnjenih dešče, je Ančka vzela prelepo očnico. Žalostno je pogledala Rozalko: "Rozalka! Vaš Marko včasih hitro zameri. Samo prvi večer je prišel."

"Morebiti spet zverina nadleguje trop."

Ančka pa ni verjela temu zagovoru: "Saj ti tudi nisi nič več tako prijazna proti meni kakor si bila."

"Samo zdi se ti tako," se je skušala izviti Rozalka. Ančka pa je zataknila Markovo očnico za ruto na prsih in skoro vzdihnila: "Zame ni bilo lepo na rovtih. Pojdiva!"

"Ančka!" Zopet se je zasmilila Ančka Rozalki.

Na vrhu Črvice se je Ančka zagledala čez Jezerca proti šiji: "Bogve, kje Marko danes pase?"

"Kje? Na Vrtači nekje." Rozalka je čutila, kako Ančka misli na Marka.

Marko pa tisti dan še stati ni mogel, tako so se mu ognjila stopala.

Nepremično in molče sta počivali Ančka in Rozalka. Okrog zamisljenih deklet pa je smukal martinček, se sončil in lovil mušice.

ENAJSTO POGlavJE

Dan se je nagnil

Kakor bi se mu bile noge pomladile, tako lahko je spet hodil Marko za jarc. Gonil pa je na pašo, če je mogel, v drugo stran kakor Jok, in kadar sta se tro-pa približala, mu je bilo tudi pet minut predaleč, da bi stopil do Joka in se z njim pogovarjal. Včasih pa, še nedavno, je prišel po dvakrat na dan po pol ure daleč k svojemu postarnemu tovarišu, da je izpregovoril z njim nekaj besed, čeprav sta se zjutraj in zvečer nepretrgoma pogovarjala pri ognjišču v bajti. Pa takrat so cvetele še rože na rovtih in bečele in čmrlji, zlati hrošči in židani metulji so se pozibavali na cvetju. Marko pa je pulil med njimi zorečo kumino in muhe so pobrenčavale nevidno neke nad njegovo glavo.

Takrat. Sedaj pa — Dišča kumina visi posušena in ometa v platneni vreči doma pod streho, dobro četrnico je bo, in rože so slačene med seno po svilih. Dan se hitro krči in zjutraj in zvečer ne ve Marko nič povedati in na Jakova vprašanja odgovarja kratko, včasih celo samo priklama ali odkima. Pozabil je tudi, da Zavrhom v vsakem grmu raste krajcar, in SVESTI TOVARSH, božje bukve, sameva v

koči za šijo, zaprt v pastirsko skrinjico. Še za Volkuna se je komaj menil.

Marko je zaostal za tropom. Skoro nepremično je sedel in gledal nekam, sam ni vedel kam. Volkun je zavračal jarce in jih usmerjal, postajal in se oziral, kdaj pride za njim gospodar. Pes se je vznemiril in nekajkrat zalajal, da bi oporožil ovčarja, naj mu ukaže potisniti živad navzgor ali navzdol. Marko se ni premaknil. Janci so polegali h kratkemu odpočitku. Volkun se je umiril, sedel na mehko blazino mahu nad tropom ter čakal in bil na vse pripravljen.

Blizu mimo Marka je pritekel zajec; robevnico bi bil lahko vrgel za njim, pa še ganil ni.

Tudi Jok se ni kaj prida brigal za jarce. Pasel jih je Hrust. Skrit za skalo je Jok, Blažnikov ovčar, že dolgo opazoval Marka. Tudi on se ni zmenil za zajca, čeprav bi ga bil lahko s kamnom dosegel, ko je skakljal pod njim proti ruševju, v katerem je obstal. Mar mu je bil zajec. Zamislil se je bil v Markovo razmišljajnost: "Je kar prav, če mladega fanta premetava sem in tja, da se privadi viharju in burjem. Samo naravnost z glavo ne sme treščiti ob skalo, da se mu vse življenje ne pozna na pameti. Za Marka se bojim. Jernej mi ga je toplo priporočil."

Pred leti, še preden je Jok odšel romat, sta nekoč z rajnkim Jernejem slonela prav za to skalo. Kakor bi ga videl pred sabo, tako živo se je spominjal umrlega prijatelja, in še vedno ga je slišal, kako je pretel Marku, da ga bo, ker je fante staknil sklopce pod streho, ga nastavljal, ki jim je odnesla kuro, nastavljal pa tako nerodno, da se je ujel Volkančev pes, saj ni bil dosti vreden, in si zlomil nogo. In prav natančno je vedel, kako bi Jernej ugovarjal, če bi res slonel poleg njega, kakor je takrat. Takole bi: "Zavprij nad razmišljajncem, naj se pomakne za jarc. Če pride volk, mu jih bo dokaj

vrgel, preden bo pritekel do tro-pa. Neroda, zamišljena."

In Jok bi mu odgovoril: "Saj je Volkun pri živini."

Jernej pa bi nič ne popustil: "Lahko prideta dva ali pa kaka sestradana jata in mu bodo še psa raztrgali."

Še bolj bi ga nadražil: "Jernej! Volkovi se drže sedaj v naj-globljih goščah. In še pozimi se s naših krajev strnejo v sestradane jate le v najhujšem mrazu in še takrat ne vselej."

Jernej bi z robevnico udaril ob skalo: "Vseeno! Reda se mora navaditi fant, da bo kdaj kaj prida iz njega."

Potem bi mu omenil Podlipnikovo Ančko in Jernej bi vzrotil: "Saj sem mu naročil, naj si jo izbije iz glave."

"Zakaj pa ti nisi pozabil na svoj rajnico, ko si bil mlad?"

"To je bilo drugače. Midva sva bila primerna drug za drugega. Ta dva pa nista. Bogatija in be-račija. Kam?"

"Bo pa priženil."

"Ko nikoli iz tega nič ne more biti," bi se jezil Jernej. "Priže-nil! Seveda. Še tisto malo pame-ti, kar jo ima, bo zapravil, ne pa priženil."

"Če je pa ne more pozabit. Saj sva bila midva tudi mlada."

Jernej bi ne vedel drugega odgovoriti kakor: "Tebi tako ne pridem do konca, ko hočeš biti za vse moder." Užaljen bi odšel k svojemu tropu. Zavrnil bi jarce, se vrnil in kakor bi se vse življenje ne bila nikoli sporekla, bi vprašal: "Jok! Kako misliš ti zavoljo Ančke in Marka?"

Sedaj bi se Jok razodel: "Če prav sodim, se krha."

Jerneju bi se obraz razveselil: "Ali res?"

"Res."

"Hvala Bogu."

"Fanta bo pa treba trdo vpreči v delo, da se ne razcmeri. Saj ni Mežkov Joža. Primožev je. Gos-podar, in ne kolednik."

"Jok! Kakor veš. Tebi sem ga prepusil."

(Dalje prihodnje)

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

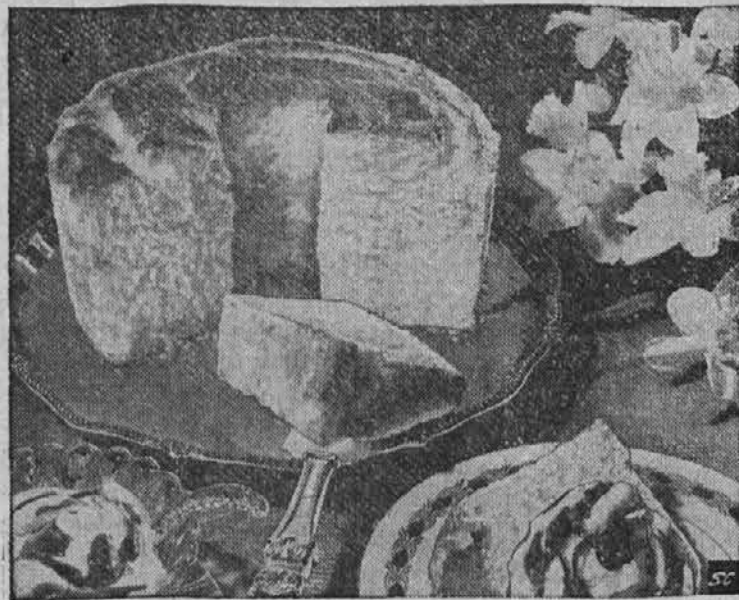
Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVENUE

Pokličite:

ENdicott 1-0718

Here's Good News—Angel Food Mix!

Swans Down Angel Food Mix Photo

Remember the finest angel food cake you ever tasted? Well imagine yourself making one that is superior in every way, but less expensive. That may seem like quite a stretch of the imagination, but actually it isn't. For, in a matter of minutes with the new packaged Angel Food Mix, recently introduced in grocery stores, you can whip up a light tender cake. This wonderful new mix is fool-proof yet it's amazingly simple; even beginners can have perfect results. Serve as an eye-catching, mouth-watering delicacy by topping each slice with Marble Whipped Cream.

Angel Food Cake With Marble Whipped Cream
To make cake follow directions on package of Angel Food Mix (14 oz.). When cool cut into serving pieces and top with Marble Whipped Cream.

Marble Whipped Cream
Chill ½ cup heavy cream, small bowl and rotary egg beater. Turn chilled cream into bowl, add 1 teaspoon sugar and beat rapidly until cream begins to thicken. Then beat slowly until cream holds its shape (don't overbeat). Swirl one to two tablespoons thin chocolate sauce through sweetened whipped cream giving marbled effect.

TOVARNA LESONITNIH PLOŠČ V FOČI

Montaža strojev v veliki moderni tovarni lesonitnih plošč v Foči v vzhodni Bosni lepo napreduje in bo kmalu dovršena. Vsega je treba postaviti okrog 100 vagonov strojev, aparatov in naprav, ki se jih je po večini uvozilo iz Švedske. Domači in švedski monterji so izvršili že dve tretjini montažnih del. Med drugim so postavili veliko stiskal-nico za pritisk 236 ton in parne naprave.

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7. št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, 37 št. 5, 36 št. 4.

Ženske obleke: št. 40 je ameriško 32; 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15½; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

Pri moških oblekah pa se začneja v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 44. (Se vrti med 10 in 11 točk razlike.)

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča,

1 meter — 3.2088 čevlja ali 1.0936 jarda.

1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje, sprejeta potom zakonodaje.

1 kilometer na vodni površini je 0.5396 "nautical" milje.

Chicago, Ill.

HELP WANTED MALE

SECURITY PLUS TOP WAGES

Pantograph

Operators

3 DIMENSIONAL

EXPERIENCED
Paid Insurance — Vacation
Bonus Plan and other Benefits
40 Hour Week — Days

Cadillac Stamp Co.

3000 W. IRVING PARK RD.
INdependence 3-1322

CORRUGATED EXPERIENCED

SLITTER OPERATORS

PRINTER SLOTTERS

OPERATORS

HELPERS AND BUNDLERS

Second Shift

3 p. m. to 11 p. m.

Steady Work

Good Working Conditions

Bonus premium for

night work

Paid Hospitalization

Paid vacation

Cafeteria Plant

—also—

MACHINERY MAINTENANCE

MEN

Experienced—

Age no barrier

INDUSTRIAL CONTAINER

and PAPER CORP.

1717 West 74th St.

GRovehill 6-4000

ZA POVEZAVO HRVATSKIH ELEKTRARN S SLOVENSКИM

Ze pred par meseci so začeli od nove velike hidroelektrarne Vinodol graditi 110,000 voltni daljnovid mimo Reke do Matulj, kjer bo priključen na že obstoječi daljnovid od soških elektrarn. Novi daljnovid Vinodol-Matulj bo povezal hidroelektrarno Vinodol z Istro in Slovenijo, zlasti s soškima hidroelektrarnama Doblar in Plave. Tako bo hidroelektrarna Vinodol kmalu lahko oddajala električno energijo ne le proti Zagrebu, marveč tudi proti Istri in Sloveniji.

Pred kratkim pa so začeli graditi še drug važen daljnovid v smeri proti Sloveniji, in sicer od transformatorske postaje Rakitje pri Zagrebu mimo nove termoelektrarne Konjščina, ki bo še letos začela obratovati, do Varažдина, kjer bo priključen na obstoječi daljnovid proti dravskim hidroelektrarnam. Tudi ta daljnovid gradijo za 110,000 voltov in bo dolg 85 kilometrov. Omogočil bo izmenjavo električne energije med dravskimi hidroelektrarnami in hrvaškimi termoelektrarnami.

Tako bo elektroenergetski sistem Slovenije in Zahodne Hrvatske kmalu povezan po teh daljnovodih, kajti že od prej obstoja daljnovod od transformatorske postaje Laško oziroma od rajhenburške termoelektrarne do Zagreba. Zaradi lažje razdelitve električne energije dravskih hidroelektrarn so začeli tudi v Pekrah pri Mariboru graditi veliko transformatorsko postajo, za katero so določeni investicijski stroški 500 milijonov dinarjev.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT

3 RESPONSIBLE Adults desperately need 4-5 room unfurnished apartment. Good location. N. or N.W. preferred. Moderate rental. Bishop 7-1093

BUSINESS OPPORTUNITY

Good Chance — Real Buy — HARDWARE — PAINTS — HOUSEWARES — Live steady trade. Good location S.W. Best offer. See to appreciate.

GRovehill 6-7422,

evenings — Crawford 7-0468

By owner. Leaving for coast. Will sacrifice for quick sale. — DRY CLEANING STORE. Fully equipped, modern, well established. Good business, excellent suburban location, fast growing community. Wonderful opportunity for tailor. No competition in tailoring business in community. Call Summit 708R

REAL ESTATE FOR SALE

Good Buy — 2 STORY FRAME BUILDING — 2-6 flats. Fine condition. Enclosed porch. Stove heat.

ROgers Park 4-6870

Wilmette — LOVELY EIGHT ROOM HOUSE—Four bedrooms; 2½ baths; gas heat; attractive lot; ½ block to lake; 28 minutes to loop, on N.W. R.R.; near transportation; good schools. \$32,500 or best offer. Call owner—Wilmette 4487 or contact at: 936 Sheridan Road, Wilmette, Ill.

GIVE TO CONQUER CANCER

AMERICAN CANCER SOCIETY

NOW EVEN BETTER!

INVEST MORE IN DEFENSE BONDS!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, The Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST